

**МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ГЕРМАНСЬКИХ МОВ

Назва курсу <i>Нормативний/вибірковий</i>	Практичний курс англійської мови з мовленнєвою практикою та курсовою роботою нормативний
Ступінь освіти Бакалавр/магістр/доктор філософії Освітня програма	Бакалавр 014.021 Середня освіта (Англійська мова і література)
Рік викладання/ Семестр/ Курс (рік навчання)	2021-2022/ III семестр / IV семестр/2 курс
Викладач	Єлісєєв І.А.
Профайл викладача	(електронна адреса кафедри) nim.fil.mdpu@gmail.com
Контактний тел.	067 345 24 64
E-mail:	yiaforza72@gmail.com
Сторінка курсу в ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького	http://filolog.mdpu.org.ua/kafedra-metodyky-vykladannya-germanskyh-mov/sklad-kafedry-metodyky-vykladannya-germanskyh-mov/harchenko-tetyana-ivanivna/
Консультації	<i>Очні консультації:</i> Вівторок, згідно графіку роботи кафедри методики викладання германських мов. <i>Онлайн-консультації:</i> через систему ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького.

1. АНОТАЦІЯ

Навчальний курс «Практичний курс англійської мови з мовленнєвою практикою та курсовою роботою» є невід’ємним складником системи підготовки викладачів та перекладачів англійської мови за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр». Навчальна програма дисципліни передбачає набуття та розвиток навичок та вмінь з читання, письма, аудіювання та мовлення на автентичному мовному матеріалі різної тематики на рівні B1 у відповідності з Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні у студентів іншомовної комунікативної компетентності шляхом розвитку мовних навичок та мовленнєвих умінь студентів у сфері сучасної англійської мови, узагальненні та систематизації здобувачами вищої освіти мовних знань, робота з іншомовною лексикою та граматичними конструкціями з метою створення міцної бази для здійснення комунікативних функцій у різних ситуаціях спілкування, подальшого використання набутих навичок у роботі під час виробничої педагогічної практики, у процесі подальшого оволодіння англійською мовою, що в свою чергу має створити міцну базу для самостійного удосконалення комунікативної компетентності.

Основними завданнями вивчення дисципліни “Основна іноземна мова з мовленнєвою практикою та курсовою роботою” є поетапне формування основних складових іншомовної комунікативної компетенції, зокрема: - лексичної компетенції: формування умінь і навичок вживання лексики до тем змістових модулів; - граматичної компетенції: засвоєння знань, формування умінь і навичок вживання певних граматичних конструкцій; - мовленнєвої компетенції: формування умінь і навичок усної та письмової комунікації, зокрема: монологічного та діалогічного мовлення, участі у дискусіях, написання різних видів письмових робіт до тем змістових модулів; - соціокультурної компетенції: формування умінь і навичок усної та письмової комунікації, що передбачають володіння інформацією про життя, культуру та побут країн, мова яких вивчається.

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

1. Загальні компетентності:

ЗК3 Комунікаційні навички. Здатність до ефективного комунікування та до представлення складної комплексної інформації у стислій формі усно та письмово, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та відповідні технічні терміни; вільне володіння державною мовою.

ЗК4 Працювати самостійно, приймати ініціативу та керувати часом. Здатність до самостійного обрання оптимальних професійних дій для розв’язання завдань професійної діяльності; до використання елементів самоорганізації власної діяльності відповідно до професійних завдань.

ЗК5 Групова робота. Здатність до міжособистісного спілкування; комунікаційні навички, здатність до самокритики, навички роботи в команді.

2. Фахові компетентності:

ФК4 Здатність володіти іншомовною комунікативною компетентністю;

ФК14 Здатність правильно тлумачити у процесі спілкування мовленнєві реалії (соціальні, політичні, культурні, освітні, тощо), особливі правила мовленнєвої поведінки, характерні для країни, мова якої вивчається.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання (ПРН)

Знання:

РН 35 - шляхів розвитку і сучасного стану англійської мови із визначенням актуальних проблем мовознавства;

Застосування знань:

РН 334 - спілкуватися письмово й усно в іншомовному соціумі в рамках професійного й наукового спілкування;

РН 335 - володіти основними поняттями, термінами, положеннями мовознавства та літературознавства, орієнтуючись на здобутки сучасної науки;

РН 337 - систематично підвищувати рівень своєї професійної діяльності;

Оцінювання:

РН 02 - оцінювати особистий інтелектуальний та професійний рівень з точки зору різних аспектів професійної діяльності з метою забезпечення конкурентоспроможності відповідних фахових послуг.

5. ОБСЯГ КУРСУ

Вид заняття	лекції	Практичні заняття	самостійна робота
Кількість годин	Не передбачено	60 (III семестр) 72 (IV семестр)	60 (III семестр) 108 (IV семестр)

6. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика академічної поведінки та етики:

- Не пропускати та не запізнюватися на заняття за розкладом;
- Вчасно виконувати завдання практичних занять та питань самостійної роботи;
- Вчасно та самостійно виконувати контрольні-модульні завдання.

7. СТРУКТУРА КУРСУ

7.1 СТРУКТУРА КУРСУ (ЗАГАЛЬНА) ІІІ СЕМЕСТР

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
БЛОК 1. MAN AND HIS ENVIRONMENT (PEOPLE AND PLACES)						
4	Тема 1. Introduction. Revision of tenses.	Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (2 год.)	1,2,8	Вправи з читання, письма, аудіювання, говоріння		впродовж першого навчального семестру(перший періодичний контроль)
20	Тема 2. People and Jobs. Job interview. Clothes Description. Physical/Character Description.	Практичне заняття (10 год.) Самостійна робота (110 год.)	1,2,8	Вправи з читання, письма, аудіювання, говоріння		впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
16	Тема 3. Places to Visit. Accommodation.Weather Description. Holidays/Cmplaints.	Практичне заняття (8 год.) Самостійна робота (8 год.)	1,2,8	Вправи з читання, письма, аудіювання, говоріння		впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
16	Тема 4. Stories. Types of Stories. Use of Senses, Feelings. Sequence of Events in a Story. Problem Solving.	Практичне заняття (8 год.) Самостійна робота (8 год.)	1,2,8	Вправи з читання, письма, аудіювання, говоріння		впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
4	Тема 5. Revise and check.	Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (2 год.)	1,2,8	Тестові завдання		перший періодичний контроль

БЛОК 2.
MAN AND HIS ENVIRONMENT (PLEASANT AND NASTY EXPERIENCES)

20	Тема 1. Disasters and Accidents. Commenting on disasters. Presenting a News Bulletin. Suggesting Survival Techniques.	Практичне заняття (10 год.) Самостійна робота (10 год.)	1,2,8	Вправи з читання, письма, аудіювання, говоріння		впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
16	Тема 2. Festivals and Celebrations. Superstitions and Traditions. Comparing Festivals and Ceremonies.	Практичне заняття (8 год.) Самостійна робота (8 год.)	1,2,8	Вправи з читання, письма, аудіювання, говоріння		впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
20	Тема 3. Meals. Eating Habits. Making a Shopping List. Ordering in a Restaurant. Comparing and Contrasting Eating Places.	Практичне заняття (10 год.) Самостійна робота (10 год.)	1,2,8	Вправи з читання, письма, аудіювання, говоріння		впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
4	Тема 4. Revise and check.	Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (2 год.)	1,2,8	Тестові завдання		другий періодичний контроль

IV СЕМЕСТР

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
БЛОК 3. MAN AND HIS ENVIRONMENT (ENVIRONMENTAL AND SOCIAL ISSUES)						
30	Тема 1. Crime and Punishment. Precautions to Avoid Types of Crime. Making Speculations/Suggestions. Street Survey.	Практичне заняття (12 год.) Самостійна робота (18 год.)	1,2,8	Вправи з читання, письма, аудіювання,		впродовж першого навчального семестру(перший періодичний

				говоріння		контроль)
26	Тема 2. Sports. Hobbies. Sports Equipment. For/Against Certain sports. Football Violence. Benefits of Sports.Making Suggestions / Responding. Comparing Sports and Hobbies.	Практичне заняття (10 год.) Самостійна робота (16 год.)	1,2,8	Вправи з читання, письма, аудіювання, говоріння		впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
30	Тема 3. Environmental Issues. Problems and Solutions. Suggestions to Protect Animals. Zoos. Extinct Animals. How Environmentally Friendly are You?	Практичне заняття (12 год.) Самостійна робота (18 год.)	1,2,8	Вправи з читання, письма, аудіювання, говоріння		впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
4	Тема 4. Revise and check.	Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (2 год.)	1,2,8	Тестові завдання		перший періодичний контроль

БЛОК 4.
MAN AND HIS ENVIRONMENT (TRAVEL, LEARN AND ENJOY)

30	Тема 1. Education. Types of Educational Places., Equipment. School Subjects. Teacher`s Qualities. Importance of Computers. For/Against Sitting Exams.	Практичне заняття (12 год.) Самостійна робота (18 год.)	1,2,8	Вправи з читання, письма, аудіювання, говоріння		впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
26	Тема 2 Entertainment. Past-time Activities. Film Reviews. Suggestions to Spend an Evening Out. Comparing Types of Entertainment.	Практичне заняття (10 год.) Самостійна робота (16 год.)	1,2,8	Вправи з читання, письма, аудіювання,		впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)

				говоріння		контроль)
30	Тема 3. Transport. Comparing Means of Transport. Booking a Ticket. Checking In at the Airport. Travel Advice.	Практичне заняття (12 год.) Самостійна робота (18 год.)	1,2,8	Вправи з читання, письма, аудіювання, говоріння		впродовж першого навчального семестру (другий періодичний контроль)
4	Тема 4 Revise and check	Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (2 год.)	1,2,8	Тестові завдання		впродовж другого навчального семестру (перший періодичний контроль) другий періодичний контроль

**7.2 СХЕМА КУРСУ (ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК)
НЕ ПЕРЕДБАЧЕНО**

**7.3 СХЕМА КУРСУ (ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ)
III-IV СЕМЕСТРИ**

Тема практичного заняття	Зміст практичного заняття
Introduction. Revision of tenses.	Sentence Formation (word order). Working out meaning from context. Intonation, stress and rhythm in questions. Auxiliary verbs. Using a dictionary. Vocabulary “Personality”, “People and Jobs”
People and Jobs	Present Simple, Present Continuous (affirmative, negative, interrogative). Consonant and Vowel sounds. Vocabulary “ Personality. People and Jobs”. Too-enough. Phrasal Verbs: <i>give</i>
Places to Visit	Past Tenses. Present Perfect-Present Perfect Cont. Relative Pronouns. Phrasal Verbs: <i>take</i>
Stories. Types of Stories	Reported Speech. Sequence Markers. Phrasal Verbs: <i>get</i> . Narrating a Story. Use of

	Senses/Feelings.
Revise and check.	Review of the tenses: Test.
Disasters and Accidents	Conditionals. Wishes.Causes/Prevention of Accidents. Phrasal Verbs: <i>cut</i> . Commenting on Disasters.
Festivals and Celebrations	Passive Voice. Causative Form. Vocabulary related to Festivals/Ceremonies, Feelings, Superstitions. Phrasal Verbs: <i>carry</i> .
Meals. Eating Habits.	Countable/Uncountable nouns. Articles. <i>Some/Any/No</i> . Expressing Preferences. <i>So/Such</i> . Question Tags. Vocabulary related to Cooking, Kitchen Equipment. Phrasal Verbs: <i>turn</i> .
Revise and check.	Review of the Tenses and all the Material Studied. Test.
Crime and Punishment	Expressing Possibility, Assumptions, Obligation, Necessity, Prohibition, Criticism. Making Assumptions. Vocabulary of Crime and Punishment. Courtroom Vocabulary. Phrasal Verbs: <i>break</i> .
Sports. Hobbies.	Gerund-Infinitive. <i>Neither/nor-so</i> . Adjectives/Nouns of Personal Qualities. Vocabulary Related to Sports, Hobbies, Activities. Phrasal Verbs: <i>grow</i> .
Environmental Problems.	Positive/Negative Addition. Expressing Contrast. Joining Ideas. Cause/Reason and Result. Reasons Animals Become Extinct. Problems and Solutions. Phrasal Verbs: <i>put</i> .
Revise and check.	. Review of the Tenses, Voices and all the Material Studied. Test.
Education	Expressing Purpose. Future Forms. Types of Educational Places, Equipment. Describing Qualities of a Teacher. School Subjects. Phrasal Verbs: <i>bring</i> .
Entertainment. Past-time Activities.	Asking for/Refusing/Giving Permission, Offers/Suggestions. Participles. Bare Infinitive/-ing Form. Tense Revision .Film Reviews. Places/Types of Entertaining. Phrasal Verbs: <i>run</i> .
Transport. Means of Transport	Vocabulary Related to Cars. Comparative/Superlative Forms. Comparing Means of Transport. Booking a Ticket. Checking in at the Airport. Phrasal Verbs: <i>go</i> .
Revise and check.	Review of all the Material Studied. Test..

**7.4 СХЕМА КУРСУ (ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ)
ІІІ-ІV СЕМЕСТРИ**

Тема практичного заняття	Зміст практичного заняття
Introduction. Revision of tenses.	Sentence Formation (word order). Working out meaning from context. Intonation, stress and rhythm in questions. Auxiliary verbs. Using a dictionary. Vocabulary “Personality”, “People and Jobs”
People and Jobs	Present Simple, Present Continuous (affirmative, negative, interrogative). Consonant and Vowel sounds. Vocabulary “Personality. People and Jobs”. Too-enough. Phrasal Verbs: <i>give</i>
Places to Visit	Past Tenses. Present Perfect-Present Perfect Cont. Relative Pronouns. Phrasal Verbs: <i>take</i>
Stories. Types of Stories	Reported Speech. Sequence Markers. Phrasal Verbs: <i>get</i> . Narrating a Story. Use of Senses/Feelings.
Revise and check.	Review of the tenses: Test.
Disasters and Accidents	Conditionals. Wishes.Causes/Prevention of Accidents. Phrasal Verbs: <i>cut</i> . Commenting on Disasters.
Festivals and Celebrations	Passive Voice. Causative Form. Vocabulary related to Festivals/Ceremonies, Feelings, Superstitions. Phrasal Verbs: <i>carry</i> .
Meals. Eating Habits.	Countable/Uncountable nouns. Articles. <i>Some/Any/No</i> . Expressing Preferences. <i>So/Such</i> . Question Tags. Vocabulary related to Cooking, Kitchen Equipment. Phrasal Verbs: <i>turn</i> .
Revise and check.	Review of the Tenses and all the Material Studied. Test.
Crime and Punishment	Expressing Possibility, Assumptions, Obligation, Necessity, Prohibition, Criticism. Making Assumptions. Vocabulary of Crime and Punishment. Courtroom Vocabulary. Phrasal Verbs: <i>break</i> .

Sports. Hobbies.	Gerund-Infinitive. <i>Neither/nor-so</i> . Adjectives/Nouns of Personal Qualities. Vocabulary Related to Sports, Hobbies, Activities. Phrasal Verbs: <i>grow</i> .
Environmental Problems.	Positive/Negative Addition. Expressing Contrast. Joining Ideas. Cause/Reason and Result. Reasons Animals Become Extinct. Problems and Solutions. Phrasal Verbs: <i>put</i> .
Revise and check.	Review of the Tenses, Voices and all the Material Studied. Test.
Education	Expressing Purpose. Future Forms. Types of Educational Places, Equipment. Describing Qualities of a Teacher. School Subjects. Phrasal Verbs: <i>bring</i> .
Entertainment. Past-time Activities.	Asking for/Refusing/Giving Permission, Offers/Suggestions. Participles. Bare Infinitive/-ing Form. Tense Revision .Film Reviews. Places/Types of Entertaining. Phrasal Verbs: <i>run</i> .
Revise and check.	Review of all the Material Studied. Test..

8. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

Загальна система оцінювання курсу	<p>За семестр з курсу дисципліни проводяться два періодичні контролі (ПКР), результати яких є складником результатів контрольних точок першої (КТ1) і другої (КТ2). Результати контрольної точки (КТ) є сумою поточного (ПК) і періодичного контролю (ПКР): $КТ = ПК + ПКР$. Максимальна кількість балів за контрольну точку (КТ) складає 50 балів. Максимальна кількість балів за періодичний контроль (ПКР) становить 60 % від максимальної кількості балів за контрольну точку (КТ), тобто 30 балів. А 40 % балів, тобто решта балів контрольної точки, є бали за поточний контроль, а саме 20 балів. Результати поточного контролю обчислюються як середньозважена оцінок (X_{cp}) за діяльність студента на практичних (семінарських) заняттях, що входять в число певної контрольної точки. Для трансферу середньозваженої оцінки (X_{cp}) в бали, що входять до 40 % балів контрольної точки (КТ), треба скористатися формулою: $ПК = (X_{cp}) * 20 / 5$. Таким чином, якщо за поточний контроль (ПК) видів діяльності студента на всіх заняттях $X_{cp} = 4.1$ бали, які були до періодичного контролю (ПКР), то їх перерахування на 20 балів здійснюється так: $ПК = 4.1 * 20 / 5 = 4.1 * 4 = 16.4 // 16$ (балів). За періодичний контроль (ПКР) студентом отримано 30 балів. Тоді за контрольну точку (КТ) буде отримано $КТ = ПК + ПКР = 16 + 30 = 46$ (балів).</p> <p>Студент має право на підвищення результату тільки одного періодичного контролю (ПКР) протягом двох тижнів після його складання у випадку отримання незадовільної оцінки.</p> <p>Підсумковим контролем є екзамен, на його складання надається 100 балів за виконання тестів (або задач чи</p>
--	---

	завдань іншого виду). Загальний рейтинг з дисципліни (ЗР) складається з суми балів (Е), отриманих на екзамені, і підсумкової оцінки (ПО) та ділиться навпіл. $ЗР = (ПО + Е) / 2$
Практичні заняття	<p>«5» – студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов’язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі розрахункові / тестові завдання. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв’язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«4» – студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов’язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість розрахункових / тестових завдань. Студент здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв’язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«3» – студент в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину розрахункових / тестових завдань. Має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв’язків і формулювання висновків.</p> <p>«2» – студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив окремі розрахункові / тестові завдання. Безсистемно відділяє випадкові ознаки вивченого; не вміє зробити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент, який навчається стабільно на «відмінні» оцінки і саме такі оцінки має за періодичні контролю, накопичує впродовж вивчення навчального курсу 90 і більше балів, має право не складати екзамен з даної дисципліни. Студент зобов’язаний відпрацювати всі пропущені семінарські заняття протягом двох тижнів. Невідпрацьовані заняття (невиконання навчального плану) є підставою для недопущення студента до підсумкового контролю.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

Основна

1. Virginia Evans – Jenny Dooley Enterprise 4 Coursebook (intermediate) – Express Publishing 1997.-198p.
2. Virginia Evans-Jenny Dooley Enterprise 4 Workbook (intermediate) – Express Publishing 1997.-83p.
3. Evans, V., Dooley, V. New Round Up 5. Pearson Education Ltd.
4. Evans, V., Dooley, V. New Round Up 6. Pearson Education Ltd.
5. Верба Г.В., Верба Л.Г. Довідник з граматикианглійськоїмови. – К.: Освіта, 1995. – 320 с.
6. Голицынский Ю.Б. Грамматика: Сборник упражнений. – Санкт-Петербург: «Каро», 2000. – 475 с.
7. Гужва Т. Английский язык. Разговорные темы: Для абитуриентов, слушателей курсов, студентов филологических факультетов.– К.: Тандем, 1997. – 352 с.
8. Гужва Т. Английский язык. Разговорные темы: Для абитуриентов, слушателей курсов, студентов филологических факультетов. 4.2. – К.: Тандем, 1998. – 336 с.
9. Качалова К.Н., Израилевич Е.Е. Практическая грамматика английского языка: в 2-х т. – К.: Методика, 1995.
10. Murphy, Raymond. English grammar in use: a self-study reference practice book for intermediate students, with answers. – Cambridge: Cambridge University Press, 1988. – 328 p.
11. Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English/ A.S. Hornby. FifthEdition. – Oxford: OxfordUniversityPress, 1995. – 1428 p.

Додаткова

1. Алмазова Л.А. Как научиться говорить по-английски: Учеб.пособие [для ин-тов и факультетов иностр. яз.]. – М.: Высш. школа, 1980. – 224 с.
2. БарабашТ.А. A Guide to Better Grammar. Пособие по грамматике современного английского языка. М., ЮНВЕС, 2000. – 329с.
3. Бурова З.И. Английский язык для гуманитарных специальностей вузов. Лабораторные работы и тесты: Учеб.пособие. – М.: Высш. шк., 1987. –143 с.

4. Вейхман Г.А. Новое в английской грамматике: Учеб.пособие для институтов и факультетов иностр. яз. – М.: Высш. шк., 1990. – 128 с.
5. Зайцева О.Л. Овладейте настоящим английским: Учебное пособие / О.Л. Зайцева, А.А. Меликян. – М.: АСТ: Восток – Запад, 2006. – 256с.
6. Лебединская Б.Я. Практикум по английскому языку. Английское произношение. – М.: ООО «Издательство Астрель»: ООО «Издательство АСТ», 2000. – 176с.
7. Резник Р.В. и др. Грамматика английского языка для учащихся средней школы. – М.: Просвещение, 1986 – 175 с.
8. Старшинова Е.К., Васильева М.А. Практическая грамматика английского языка/ Под ред. проф. Т.П. Розендорн. – К.: Пресса Украины, 1995.–232 с.
9. Тестові завдання з англійської мови (для вступників до вищих навчальних закладів) / За редакцією Ольги Валігури. Видання друге, доповнене. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2006. – 192с.
10. 1340 английских пословиц и поговорок с русскими эквивалентами. –М.:Ибис, 1992.– 127 с.
11. Alexander. L.G. (Louis George) Longman English grammar practice (intermediate level). - Longman Group UK Limited 1990. – 296р.

12. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. www.multitran.ru
2. <http://englishtips.org/>
3. www.bbc.co.uk
4. www.oup.com/elt
5. foreign-language-online.com.
6. <http://linguaspectrumplus.com>
7. abc-english-grammar.com
8. english-grammar.biz
9. homeenglish.ru/Grammar.htm
10. english-4you.ru
11. <http://englishgrammarinuse.ru/>
12. <http://englishwell.org>

13. <http://dictionary.reference.com/>
14. <http://dictionary.cambridge.org/>
15. oxforddictionaries.com